

**Část V. – Osnovy**

**I. stupeň**

**KAPITOLA 11. - VÝTVARNÁ VÝCHOVA**

**Vzdělávací oblast: Umění a kultura**

**Vzdělávací obor - vyučovací předmět: Výtvarná výchova**

**1. CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU VÝTVARNÁ VÝCHOVA**

**Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu**

Vyučovací předmět výtvarná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 1. až 5. ročníku následovně:

1. ročník – 1 hodina týdně
2. ročník – 2 hodiny týdně
3. ročník - 2 hodiny týdně
4. ročník - 1 hodina týdně
5. ročník - 1 hodina týdně

**Vzdělávání ve vyučovacím předmětu výtvarná výchova**

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění
- vede k porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově
- seznamuje se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných technik
- učí chápat umělecký proces jako způsob poznání a komunikace
- učí užívat různorodé umělecké vyjadřovací prostředky pro vyjádření svého vnímání, citění, poznávání

Vyučovací předmět výtvarná výchova je úzce spjat s ostatními předměty všech vzdělávacích oblastí.

**Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků**

**Kompetence k učení**

- Žáci jsou vedeni k samostatnému pozorování a vnímání reality a řešení výtvarných problémů
- učitel vede žáky k aktivnímu vizuálně obraznému vyjádření

- žáci využívají poznatky v dalších výtvarných činnostech
- žáci zaujímají a vyjadřují svůj postoj k vizuálně obraznému vyjádření

### **Kompetence k řešení problémů**

- učitel vede žáky k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů
- žáci samostatně kombinují různé výtvarné techniky k dosažení obrazných vyjádření
- žáci přemýšlí o různorodosti interpretací téhož vizuálně obrazného vyjádření a zaujímají k nim svůj postoj
- žáci využívají získaná poznání při vlastní tvorbě

### **Kompetence komunikativní**

- žáci se zapojují do diskuse
- respektují názory jiných
- učitel vede žáky k obohacování slovní zásoby o odborné termíny z výtvarné oblasti

### **Kompetence sociální a personální**

- žáci umí tvořivě pracovat ve skupině
- učitel vede žáky ke kolegiální pomoci
- žáci respektují a hodnotí práci vlastní i druhých

### **Kompetence pracovní**

- žáci užívají samostatně vizuálně obrazné techniky
- žáci samostatně zpracují určitou výtvarnou technikou
- žáci dodržují hygienická a bezpečnostní pravidla
- učitel vede žáky k využívání návyků a znalostí v další praxi

### **Kompetence občanské**

- žáci chápou a respektují estetické požadavky na životní prostředí
- učitel pomáhá žákům vytvořit si postoj k výtvarným dílům

### **Průřezová témata**

Ve vyučovacím předmětu se realizují tato průřezová témata: VDO, EGS, EV, MDV

**2. VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU NÁZEV**

**Vzdělávací oblast: Umění a kultura**

**Vyučovací předmět: Výtvarná výchova**

Ročník: 1. - 3.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
<p>zvládne techniku malby vodovými barvami, temperami, suchým pastelem, voskovkami umí míchat barvy dovede používat různé druhy štětců dle potřeby, rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (barvy, objekty, tvary) zvládne prostorovou techniku a rozfoukávání barev rozliší teplé a studené barvy</p> <p>zvládne kresbu měkkým materiálem, dřívkem (špejlí), perem, měkkou tužkou, rudkou, uhlem</p> <p>modeluje z plastelíny, moduritu, tvaruje papír</p> <p>zvládne koláž, frotáž umí výtvarně zpracovat přírodní materiál - nalepování,</p>	<p>malba - rozvíjení smyslové citlivosti, teorie barvy - barvy základní a doplňkové, teplé a studené barvy a jejich výrazové vlastnosti, kombinace barev, Goethův kruh</p> <p>kresba -rozvíjení smyslové citlivosti, výrazové vlastnosti linie, tvaru, jejich kombinace v ploše, uspořádání objektu do celků, vnímání velikosti</p> <p>techniky plastického vyjádření - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - hmatové, pohybové podněty</p> <p>další výtvarné techniky, motivace založené na fantazii a smyslového</p>	<p>VDO – Občanská společnost a škola- výchova k samostatnosti a sebekritice, ohleduplnost</p> <p>Např. – pocit chladu a tepla pro teplé a studené barvy, vyjádření rytmu ...</p>	<p>Náročnost práce bude postupně od prvního ročníku úměrně zvyšována dle věku žáků.</p>

## Školní vzdělávací program - Základní škola, Nový Hrádek, okres Náchod

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
<p>dotváření, tisk, otisk apod.</p> <p>pozná známé ilustrace např. J. Lady, O. Sekory, H. Zmatlíkové apod.</p> <p>děti zvládnou použití výtvarných technik na základě vlastní životní zkušenosti - citového prožitku, vnímání okolního světa pomocí sluchových vjemů, hmatových, zrakových vjemů, které jsou prvotním krokem k vyjádření a realizaci jejich výtvarných představ, komunikuje na základě vlastní zkušenosti a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil</p>	<p>vnímání</p> <p>ilustrátoři dětské knihy</p> <p>utvářet osobní postoj v komunikaci v rámci skupin spolužáků, rodinných příslušníků apod., vysvětlování výsledků tvorby, záměr tvorby</p>		

**Vzdělávací oblast: Umění a kultura**

**Vyučovací předmět: Výtvarná výchova**

**Ročník: 4. - 5.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
<p>prohloubí si a zdokonalí techniky malby z 1. období zvládne malbu temperovými a vodovými barvami, rozlévání barev a kombinaci různých technik umí barevně vyjádřit své pocity a nálady pojmenovává a porovnává světlostní poměry, barevné kontrasty a proporční vztahy</p> <p>komunikuje o obsahu svých děl</p> <p>prohloubí si a zdokonalí techniky kresby z 1. období dokáže kresbou vystihnout tvar, strukturu materiálu zvládne obtížnější práce s linií užívá a kombinuje prvky obrazného vyjádření v plošném vyjádření linie, v prostorovém vyjádření a uspořádání prvků zaměřuje se vědomě na projevení vlastních životních zkušeností v návaznosti na komunikaci</p> <p>rozeznává grafické techniky, zobrazuje svoji fantazii a životní zkušenosti hledá a nalézá vhodné prostředky pro svá vyjádření na</p>	<p>Malba – hra s barvou, emocionální malba, kombinované techniky, míchání barev, Goethův barevný kruh.</p> <p>Ověřování komunikačních účinků - osobní postoj v komunikaci - proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vlastních děl</p> <p>Kresba – výrazové vlastnosti linie, kompozice v ploše, kresba různým materiálem – pero a tuš, dřívko a tuš, rudka, uhel, např. kresba dle skutečnosti, kresba v plenéru.</p> <p>Grafické techniky – tisk z koláže, ze šablon, otisk, vosková technika</p>	<p>MDV-stavba mediálních sdělení</p>	<p>Náročnost práce bude postupně od čtvrtého ročníku zvyšována dle věku žáků.</p>

## Školní vzdělávací program - Základní škola, Nový Hrádek, okres Náchod

<p>základě smyslového vnímání, které uplatňuje pro vyjádření nových prožitků</p> <p>prohloubí si znalosti z 1. období, získává cit pro prostorové ztvárnění zkušeností získané pohybem a hmatem</p> <p>umí výtvarně zpracovat přírodní materiály - nalepování, dotváření apod.</p> <p>pozná ilustrace známých českých ilustrátorů - např. J. Lady, O. Sekory, H. Zmatlíkové, J. Trnky, J. Čapka, Z. Müllera, A. Borna, R. Pilaře a další</p> <p>žák si vytvoří škálu obrazně vizuálních elementů k vyjádření osobitého přístupu k realitě</p> <p>porovnává různé interpretace a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace</p>	<p>Techniky plastického vyjadřování – modelování z papíru, hlíny, sádry, drátů</p> <p>Další techniky – koláž, frotáž, základy ikebany</p> <p>Ilustrátoři dětské knihy</p>		
---	---	--	--

Zpracováno k ŠVP platnému k 1. září 2007 a dále.